

«ΕΔΟΘΗ ΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΑ ΝΙΚΗΤΗΡΙΑ»*

Ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε τῆς Δημοκρατίας
Μακαριώτατε
Σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν χορεία
Ἐντιμότατοι Ἀρχοντες
Λαὲ τοῦ Κυρίου περιούσιε,

Ἐορτὴν ἑορτῶν ἑορτάζομεν σήμερα. Χαρμονικὴ ἡμέρα ἀνέτειλε. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ εὐφραίνονται, τῶν ἀγγέλων τὰ τάγματα καὶ τῶν πιστῶν τὰ συστήματα σκιρτοῦν μετ' εὐφροσύνης. Τὰ διεστῶτα ἑνωμένα. Ἡ ὁφρὺς τῶν ἀσεβῶν καταβεβλημένη. Ἡ ἀλήθεια ἔλαμψε. Καὶ ἡ Ἐκκλησία ὡς δρόσος, ὡς σε-

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νεαπόλεως καὶ
Σταυρουπόλεως κ. **ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ**

λήνη, ὡς ἥλιος φαιδρυνομένη ἐμφανίζεται, μετὰ τὴν ἀγκάλην ἀνοιχτήν, ὡς θάμβος, ὡς λαμπρότης, ὡς Σῶμα Χριστοῦ. Ποιὰ εἶναι αὕτη ἡ ἀναδυομένη μετὰ ἀπὸ σκληρῶν ἀγῶνες ὑπάρξεως, σεμνὴ καὶ ὑπερήφανη, σταθερὴ πλέον εἰς τὴν ἀλήθειάν της, ὑπερυψωμένη ἀπὸ τὰ σύννεφα καὶ τοὺς περισπασμούς; Μὰ ἀσφαλῶς ἡ ἀγία μας πίστις.

Ἡ αἰωνίως μὲν πολεμουμένη, ἀείποτε ὁμως θριαμβεύουσα, Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν Πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῆς Ἐκκλησίας. Ναί, τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία πεποικιλμένη, λαμπαδηφοροῦσα, ἐστολισμένη τὸν λαμπρὸ χιτῶνα τῆς ἀληθείας της, τὸν ἐστιγμένον μετὰ τὸ αἶμα τῶν μαρτύρων της, στέκεται, σήμερον κατ' ἐξοχὴν, ἐνώπιόν μας, εἰκονίζουσα τὸν κόσμον τοῦ Θεοῦ καὶ εἰκονιζομένη Μητέρα τοῦ ἀνακαινισμοῦ καὶ τῆς ἀλλαγῆς του. Ἰδοὺ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία! Ὁ Χριστὸς ὅλος. Ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν. Διὰ τοῦτο ὁ κόσμος ὅλος, τὸ σύμπαν ὅλακερο, σήμερα, μετ' εὐφροσύνης προσάγει τὸν εὐχαριστήριον ὕμνον καὶ

τὴν πρόσκλησίν της εἰς μετοχὴν τοῦ γεγονότος τῆς ἐνανθρωπήσεως, τοῦ ἐξαγιασμοῦ τῆς περιφρονημένης ὕλης καὶ τῆς ὑπέρτατης τιμῆς τοῦ προσώπου στὸν ἀπολιθωμένο ἀτομισμὸς, στὴν παράλογη αὐτονομία καὶ τὴν ὑβριστικὴν καὶ ψευδῆ αὐτάρκειαν. Σήμερον εἶναι ἡ παρουσίασις τῆς Ὁρθόδοξου ζωῆς σὲ ὅλη της τὴν γνησιότητα. Τὸ παράδοξο ποὺ γίνεται ἀπὸ τὴν πραγματικότητος. Ὁ ἐνανθρωπήσας εἶναι εἰκὼν τοῦ ἀφθάρτου Πατρὸς καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶναι εἰκὼν τῆς Εἰκόνος. Ἐν εἰκονίσμασι παριστάμενοι. Καὶ τὴν ὕλην τοῦ κόσμου αὐτοῦ τὴν περιφρονημένην ἀπὸ τὰ δυσιστικά συστήματα ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων φιλοσοφικῶν καὶ θρησκευτικῶν συστημάτων, προσλαμβάνοντες καὶ ἀγιάζοντες. Μαζὶ μὲ τὴν ἀνάδειξιν τῆς ἱερότητος καὶ τοῦ ἀνεπαναλήπτου τοῦ θεανδρικοῦ καὶ ἀνθρωπίνου προσώπου.

Αὐτὸ εἶναι Ὁρθοδοξία, αὐτὸ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας. Ζωὴ καὶ ἔτι περισσότερον, θεία ζωὴ. Ἐχω τὸν πειρασμὸν νὰ πῶ ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας εἶναι μία συνεχὴς ἑορτή, ἓνα μεγάλο πανηγύρι. Καὶ κάθε ἑορτὴ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας εἶναι μία ἐπαναλαμβάνουσα Πρόσκληση. Ταυτοχρόνως μεταβολὴ τοῦ κόσμου μας σὲ ἀγαπητικὴ τράπεζα, σὲ Ἀγία Τράπεζα. Ἡ Τράπεζα τῆς Ἐκκλησίας γέμει καὶ οὐδεὶς ἐξέρχεται πεινῶν. Εἶναι ἡ Τράπεζα ποὺ ψωμίζει καὶ ποτίζει τὸν κόσμον, ἵνα ζῶν ἔχη καὶ περισσόν.

Ὑπὸ μίαν προϋπόθεση: ὅτι ὁ προσερχόμενος προσέρχεται ἐλευθέρως. Τοῦτο τὸ «ἐλευθέρως» ἀποτελεῖ καὶ τὴν βαθύτατη καὶ οὐσιωδέστατη εἰδοποιὸ διαφορὰ ἀπὸ κάθε ἄλλῃ Πρόσκληση. Εἶναι ἀποδοχὴ ἐκείνου τοῦ «γεννηθῆτω τὸ θέλημά Σου».

Ἡ σημερινὴ μεγάλη ἡμέρα τῆς Ὁρθοδοξίας δίνει εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον Ἀμβωνα τὴν ἀγίαν εὐκαιρίαν νὰ ἀσχοληθεῖ, ἔστω δι' ὀλίγων, μετὰ τὸ πρόβλημα τῆς πορείας τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον.

Εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Ἀποστόλου «ἔρχου καὶ ἴδε», ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπαντᾷ μετὰ ἓνα μεγάλο ΝΑΙ. Τοῦτο, ἡ πορεία αὕτη, εἶναι ταυτοχρόνως καὶ συμπίρρυνση μετὰ τὸν Κύριον, σύμφωνα μετὰ τὸ λόγο του «καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος». Καὶ

* Ὁμιλία τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐκπροσώπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθόδοξίας (4 Μαρτίου 2001) εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν.

έρχεται διότι ή Ἐκκλησία κομίζει. Φέρει εἰς τοὺς ὤμους της τὴν εὐθύνη τοῦ κόσμου. Βαστάζει τὴν ἀδυναμία τοῦ σύμπαντος κόσμου, νὰ βρεῖ τὸ νόημα. Φέρει τὴν νοσηματοδότηση. Νοσηματίζει τοὺς λόγους καὶ τὴ φλόγα τῶν ὄντων. Π' αὐτὸ εἶναι τὸ «ΕΝ, οὗ ἔστι χρεία». Ἡ ἀνάγκη αὐτὴ εἶναι τὸ ὄντο-λογικὸ της ὑπόβαθρο. «Οὐαὶ δέ μοι ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι». Καὶ εἶναι ἀμφίδρομη ἡ πορεία: Ἐξοδος καὶ ταυτοχρόνως Εἰσόδος, μιὰ Μεγάλῃ Εἰσόδος ἡ Ἐκκλησία. Καιρὸς λοιπὸν νὰ ἐξέλθῃ τῆς παρεμβολῆς, τοῦ στατικοῦ ἴσως φράγματος τῆς βεβαιότητος καὶ τῆς ἀσφάλειας. Διότι εἰς τὸν πυριφλεγῆ τοῦτον τόπον τίποτε δὲν εἶναι ἀσφαλές. Ἐδῶ τὰ πάντα διακυβεύονται. Καὶ σ' αὐτὸ ἐγκτεῖται τὸ μεγαλεῖο. Ἡ Ὁρθόδοξος πίστις δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ νοηθεῖ ὡς μία βεβαιότητα κατοχῆς.

Ἀντίθετα, εἶναι ἓνας διαρκῆς, βασανιστικὸς καὶ ἀνηλεὲς ἀγώνας. Πάλῃ πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας, πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας, πρὸς τὸν κοσμοκράτορα τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου.

Πορεία λοιπὸν καὶ Ἐξοδος

Πρῶτον, εἰς ἑαυτήν. Ἄς μὴ αὐταπατώμεθα. Προπάντων ἂς εἴμεθα εἰλικρινεῖς. Ἡ πορεία τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸ δισχισμένον τοῦτο διάστημα δὲν ὑπῆρξεν ἀνθρώσπαρτος. Διωγμοί, ἀποκαταστάσεις, κρατικοποιήσεις, αἰρέσεις, ἐσωτερικοὶ καὶ ἐξωτερικοὶ διχασμοί, ταυτισμοὶ μὲ τοὺς ἐκάστοτε καίσαρες, σχίσματα, πού συγκλόνισαν καὶ συγκλονίζουν, παραχαράξεις καὶ ἐκπτώσεις. Ὅλα αὐτά, ὁμολογοῦμε ταπεινά, ἄφησαν στίγματα. Ὁ ἄρραφος χιτῶν τοῦ Κυρίου φαίνεται πλήρως διαμελισμένος, ἀγνώριστος καὶ ἀσθενικὸς γιὰ νὰ κάνει αἰσθητὴ τὴν παρουσία του. Πολλοὶ ὁμιλοῦν γιὰ μεταχριστιανικὴ πλέον ἐποχή.

Μὲ τί ἐγκεντρίσθηκε ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, ὥστε νὰ παραλύσει τὸ πνευματικὸ καὶ ψυχικὸ ἀνοσοποιητικὸ του σύστημα, οἱ δυνάμεις καὶ δυνατότητες ἀνάσχεσης καὶ ἀντίδρασης, εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἀνομίας πού λαμβάνει χώρα καθημερινῶς; Ποιὸς εὐθύνεται; Διότι πάντως κάποιος εὐθύνεται. Σὲ τί συνίσταται ἡ εὐθύνη τῆς ιστορικῆς Ἐκκλησίας, ὅπως αὐτὴ ἐκδιπλώνεται ἐπὶ δύο χιλιάδες χρόνια εἰς τὸ σῶμα τοῦ κόσμου; Καὶ –ἀλίμονο– ποιᾷς ιστορικῆς πλέον Ἐκκλησίας; Αὐτῆς, μὲ τίς παντοειδεῖς ὁμολογίες, τίς παραφράδες καὶ ἀναδενδράδες πού τελικῶς εὐτελίζουν τὸν προαιώνιο θεσμὸ καὶ θαμπώνουν τὴν ἀρχαία της λάμψη;

Πορεία λοιπὸν πρὸς ἑαυτήν. Ἐν ταπεινώσει, προσευχῇ καὶ μετανοίᾳ. Νὰ νεωτερίσουμε ἀρχαΐζοντες καὶ νὰ ἀρχαῖσωμε νεωτερίζοντες. Νὰ δώσουμε πρῶτοι ἑμεῖς τὸ παράδειγμα καὶ ὑπόδειγμα τῆς πιστότητος καὶ γνησιότητος. Τὰ δάκρυα καὶ μόνον θὰ ἐκπλύνουν τίς βέβαιες πάντως ἀστοχίες μας, οἱ ὁποῖες δυστυχῶς χρεώνονται εἰς τὸ ἄσπιλον σῶμα της.

«Τούτων γὰρ χωρὶς, οὔτε ἡ σκληρὰ ἡμῶν καρδιά ἀποπλυθῆναι ποτε δύναται». Ἐπιστροφή εἰς ἑαυτοὺς καὶ διακονία ἐν ταπεινώσει καὶ προπάντων ἐν ἀγάπῃ τοῦ πλησίον, τοῦ ὁποιοῦδήποτε πλησίον, χωρὶς καμία διάκριση τοῦ δικοῦ μας καὶ τοῦ Ἄλλου. Διακονία ὅμως πού ρέει ὡς πλήρωμα καὶ ὁλοκλήρωση τῆς προαπαιτούμενης ἐνότητος καὶ εἰρήνης, ἀδελφῶν πρωτίστως.

Ἀδελφικὴ μεταξὺ χριστιανῶν εἰρήνη. «Εἰρήνη φίλη, τὸ παρὰ πάντων μὲν ἐπαινούμενον ἀγαθόν, ὑπ' ὀλίγων δὲ φυλασσόμενον».

«Εἰρήνη, τὸ γλυκὺ καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα». Δὲν μπορούμε τεμαχισμένοι νὰ ἀπαιτοῦμε καὶ νὰ προσφέρουμε τίποτε. Καὶ ἐδῶ ἡ πορεία εἶναι μεγάλη, δύσκολη καὶ πονάει πολύ. Ὅμως ἐν τούτῳ γνώσεται ὁ κόσμος ὅτι εἴμαστε τοῦ Χριστοῦ. Ἐὰν ἀγάπην καὶ ἐνότητα ἔχουμε πρῶτα ἑμεῖς. Πορεία λοιπὸν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸ ἔνδον, εἰς ἑαυτήν, σκάψιμο βαθὺ γιὰ νὰ δοῦμε καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας. Ὅταν τοῦτο συμβεῖ, τότε θὰ πορευθῇ.

Δεύτερον, εἰς τὸν ἄνθρωπο, τὸν σύγχρονον ἄνθρωπο, τὸν πληγωμένον φίλον τοῦ Χριστοῦ, τὸν περιπίπτοντα εἰς τοὺς ληστὰς τῆς ὁδοῦ τοῦ κόσμου. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης. Ἐπιδένει τίς πληγές, τίς πλύνει καὶ ἐπιχέει τὸ ἔλαιον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς θαλπωρῆς εἰς τοὺς πολλοὺς πληγωμένους. Εἰς τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον ἡ Ἐκκλησία δὲν μπορεῖ νὰ ἀντιτάξῃ θεωρητικὰ ἐπιχειρήματα, μὰ τὴν ἄμεση καὶ πάλλουσα πραγματικότητα τοῦ Θεοῦ-Λόγου. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει τὸ θεϊκὸ προνόμιο –κατάσταση τοῦ αἰῶνος πού πέρασε– νὰ μπορεῖ ἐλεύθερα καὶ μὲ ἀληθινὴν καύχησιν νὰ ὁμιλεῖ μὲ τοὺς χριστιανοὺς ἀδελφοὺς ὅλου τοῦ κόσμου καὶ κυρίως τῆς Δύσεως. Ἡ δὲ ὀργανικὴ παρουσία τῆς χώρας μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἑνωση παρέχει τὴν εὐκαιρία, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑψηλὴν εὐθύνην, τῆς ἐπάξιας παρουσίας της ἐκεῖ, εἰς τὸν Εὐρωπαῖον καὶ χριστιανὸν ἄνθρωπον. Μὲ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἥθους καὶ τῆς ἀληθείας.

Ἄν αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ὑπέρτατον

ἦθος δὲν ζοῦμε σ' ὅλο τὸ βάθος καὶ πλάτος, τότε ἀέρα δέρομεν.

Ὁ Εὐρωπαῖος χριστιανὸς συνάνθρωπός μας, εἶναι ἄκρως ἀπογοητευμένος. Δὲν εὗρηκε τὴν σωτηρία ἐκεῖ, ὅπου τὴν ἀνέμενε. Ὡς ἄλλος Μακεδὼν λοιπὸν τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων νενύει, κάνει νόημα πρὸς τὴν Ὁρθοδοξία μας. Ἐκεῖνο τὸ «διαβάς» τὸ ἀπευθύνει –κι ἂς μὴν ἀκούγεται πολὺ– σὲ μᾶς ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ὅπου γῆς. Νὰ τοῦ δώσουμε αὐτὸ πὺν εἶχε καὶ ἔχασε. Αὐτὸ πὺν εἶχαμε κάποτε μαζί, τὰ «πρωτοτόκια τῆς Ἀλήθειας» καὶ τοῦ Ὁρθόδοξου Ἡθους, πὺν ἐκεῖνος ἀντάλλαξε μὲ τὰ ξυλοκέρατα τῆς «ἐδῶ καὶ τώρα» ἀποτελεσματικότητος. Κατηγορεῖται ἀπὸ μερικὸν δικούς μας ἡ Ὁρθοδοξία, ὅτι ἔμεινε, καὶ μαζί τῆς ὅλοι μας, καθηλωμένη στὴν Προ-νεωτερικὴ περίοδο τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἱστορίας. Δὲν εἶναι ἀλήθεια. Καὶ δὲν εἶναι ἀλήθεια, ἀκριβῶς διότι ἡ ἐν Χριστῷ ἀλήθεια δὲν εἶναι οὔτε Προ-νεωτερικὴ, οὔτε Μετα-νεωτερικὴ. Διότι εἶναι ἡ αἰώνια Ἀλήθεια. Ἡ ἀληθινὴ γνώση τοῦ Θεοῦ, πὺν ταυτίζεται μὲ τὴ Βασιλεία του. «Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν» (Ἰω. 17,3).

Εἰς τὴν κιβωτὸν αὐτὴν τῆς Ὁρθοδοξίας σπεύδουν ἤδη οἱ πάμπολλοι ἀπογοητευμένοι ἀδελφοί μας τῆς Δύσεως, τὶ λέω, τοῦ κόσμου ὅλου. Ὁ χριστιανὸς τῆς Δύσης εἶναι αὐτὸς πὺν χτυπήθηκε ἄγρια ἀπ' ὅλα τὰ κύματα τῆς πλάνης, τῆς φθορᾶς, τῆς ἀπιστίας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἑπαρσης καὶ ὑβρεως, κατὰ τὴν ἀρχαία τῆς ἔννοια. Πυροβόλησε μέσα του καὶ σκότωσε ὅ,τι ὥραιο καὶ ἅγιο εἶχε.

Καὶ ὕστερα ἔκανε ἐπίθεση ἐναντίον τοῦ Οὐρανοῦ. Εἶναι ἡ τραγωδία τῆς Δύσης, τὸ θανάσιμο τραῦμα τοῦ δυτικοῦ ἀνθρώπου. Τὸ ὁποῖο χαίνει, τὸ ὁποῖο αἰμορραγεῖ καὶ μάλιστα θάνατο. Τὸ εἶδε καὶ ἔφριξε ὁ αἰώνας πὺν πέρασε. Τὸ εἶδαμε καὶ ἐμεῖς κοντά μας σχεδὸν χθὲς καὶ μᾶς ἔπιασε πανικός. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὴν ἀνάγκη τῆς δικῆς μας Ἐκκλησίας, μὲ τὴν γνησιότητα, τὴν πραότητα, τὴν ἡπιότητα καὶ τὴ θυσιαστικὴ τῆς ἀγάπῃ. Σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο θὰ πρέπει νὰ μεταφέρουμε τὸ μήνυμά μας. Καὶ πάλιν ὑπὸ τὴν προϋπόθεση ὅτι τοῦτο εἶναι γνήσιο καὶ ἀποτελεῖ βίωμα καθημερινὸ καὶ αἰώνιο τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ τοῦ πιστοῦ λαοῦ τοῦ τόπου αὐτοῦ, πὺν πάντα ἔβαζε τὴν πίστη του πάνω ἀπὸ κάθε ἄλλο πολὺτιμο καὶ τζιβαϊρικό! Ἄν τοῦτο ἀληθεύει, τότε ἡ Ἐκκλησία

μας μπορεῖ νὰ πορευθεῖ.

Τρίτον εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον. Τὸν κόσμον αὐτὸν τῆς περιφερόμενης καὶ σχεδὸν ἐπιβαλλόμενης ἀποστασίας καὶ τοῦ οὐτοπικοῦ συγκρητισμοῦ. Τὸν κόσμον τῆς προδομένης αὐτονομίας καὶ αὐτάρκειας. Τῆς ἀποστασιοποίησης ἀπὸ τὴν ὄντως ζωὴ. Τὸν κόσμο πὺν ὀζει θάνατον. Τὸν κόσμον αὐτόν, πὺν ἐρεῖπωσε τὴν ἀνθρώπινη ζωὴ. Πὺν τὴν εὐτέλισε, τὴν ὑποβίβασε, τὴν θανάτωσε, ἀντὶ νὰ τὴν αἰωνίσει. Πορεία στὸν κόσμο, πὺν μετέτρεψε τὸν καλὸν λίαν κόσμο σὲ ἀποθήκη τῶν κάθε μορφῆς ἀποβλήτων. Τὸν κόσμο πὺν ἀσέληγε καὶ ἐβίασε καὶ συνεχίζει νὰ ρημάζει τὴ φύση, φυσιωμένος μὲ τὴν ἀλαζονεία τοῦ ἰσχυροῦ καὶ κυριάρχου. Ὁ κόσμος, ἡ ζωὴ, ἡ φύση κινδυνεύουν θανάσιμα. Ὁ θάνατος, εἴτε ὡς θερμικός, εἴτε ὡς πυρηνικός, εἴτε ὁποιασδήποτε μορφῆς, κρούει τὴν θύρα τοῦ πλανήτη μας, τοῦ σπιτιοῦ μας, τῶν οἰκείων μας. Καὶ τὸ τραγικὸ εἶναι ὅτι ἐμεῖς ὅλοι χοροπηδοῦμε, ἐνῶ ὁ Τιτανικός βυθίζεται. Αὐτὸ τὸ ἀρχαῖο «τῶν οἰκιῶν ἡμῶν ἐμπιπραμένων ἡμεῖς ἄδομεν» εἶναι τὸ τραγελαφικὸ κατάντημα τοῦ κόσμου αὐτοῦ, τοῦ χωρὶς Θεὸ καὶ γ' αὐτὸ χωρὶς ἄνθρωπο. Ἦδη στὰ μυστικὰ διαβούλια τῆς ἀνομίας τεχνουργεῖται τὸ ὄν, πὺν δὲν θὰ κινδυνεύει ἀπὸ τὸν φυσικὸ καὶ φυσιολογικὸ θάνατο. Ἐνα ὄν, πὺν δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅπως βγήκε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ὁ ἐτοιμαζόμενος Μετάνθρωπος. Πὺν δὲν ἔχει καμιά σχέση οὔτε μὲ ἀπεμπλουτισμένο οὐράνιο, οὔτε μὲ οἰκολογικὲς καταστροφές. Ἡ ἐνσάρκωση τοῦ κακοῦ, πὺν κατακυρεῖται τὸ πᾶν.

Γ' αὐτὸ ἡ φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας μας πρέπει νὰ εἶναι, ὅσο ποτέ, δυνατὴ καὶ σωτήρια. Ὁ κόσμος πλέον δὲν πιστεύει, δὲν ἐλπίζει, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν εἶναι, καὶ φυσικὰ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι, οὔτε ἐλεύθερος. Ἦρθε ἡ ὥρα τῆς Ὁρθοδοξίας. Αὕτη μόνον ἔμεινε ἀγνή, ἡσύχια, πρᾶος καὶ ταπεινή. Πὺν μὲ θυσιαστικὴ ἀγάπη θὰ ἀγκαλιάσει τὸν πληγωμένο ἄνθρωπο, τὸν μισοκατεστραμμένο πλανήτη καὶ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ θὰ τοὺς ἐπιδέσει τὶς πληγὲς τὶς θανατηφόρες. Ὁ ἐπιζητούμενος καλὸς Σαμαρείτης εἶναι ἐδῶ. Εἶναι ὁ θησαυρός, τὸν ὁποῖο ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ μᾶς ἀξίωσε νὰ κρατοῦμε στὰ χέρια μας. Εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία μας. Ἰδοὺ τὸ μεγαλεῖο, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπέρτατη εὐθύνη. Θὰ ἀποδειχθοῦμε ἄραγε ἄξιοι τῆς τιμῆς καὶ τῆς εὐθύνης αὐτῆς;